

Det, at vi alle sammen føle os stærkt betyngede af Tiderne, at der ikke er nogen Udsigt til, at vi blot i en nogenlunde nær Fremtid ville komme til at føle os bedre og sikrere stillede; gør, at vi efter min Mening her i Tinget ikke bør vedtage disse store Jærnbaneanlæg, som ville stille store Krav til Statskassen og derigennem til Skatteyderne, og det saa meget mere, som disse Jærnbaneanlæg jo ganske utvivlsomt ikke ere særlig rentable Foretagender, der ogsaa ville komme til at stille store Krav til Statsbanedriften, den, som jo en Jærnbanekommission er beskæftiget med at finde Raad for at bringe til en større økonomisk Udvikling. Her maa jeg nu ikke glemme at bemærke, at det forekommer mig mærkeligt, at Rigsdagen i dette Øjeblik vil sætte saa store Arbejder i Gang, i dette Øjeblik, hvor alle private Arbejdsgivere, og ganske særlig her i Kjøbenhavn alle Banker, som hidtil med rund Haand have fortrakt Byggeforetagender til at opstaa og gennemføres — hvor alle saadanne Arbejdsgivere tænke paa at afslutte eller indskrænke denne Virksomhed til det aller-yderste, fordi de derved tro at tjene den hele økonomiske Situation. Jeg siger, det er beklageligt, at Rigsdagen ser modsat paa Forholdene og just i dette Øjeblik forlanger vedtaget et saa stort Anlæg, som sætter Statens Millioner til at rulle og det Millioner, man ikke har i Kassen, men som skulle yderligere laanes.

Det næste Moment i mine Grunde for, at man ikke skal gøre det, er dette, at vi her i Landet gennemgaaende have Mangel paa Arbejdskraft, og det er jo ganske utvivlsomt, at naar nu saa store Baneanlæg blive satte i Gang, vil denne Arbejdskraft for en stor Del blive unddraget Landbruget, som saa overordentlig daarligt kan undvære den. Jeg tror, at dette Moment burde have vejet meget, og at navnlig det høje Folketing, der, om jeg maa bruge det Udtryk, er saa overbefolket af Landbrugere, burde have gjort denne Betragtning gældende og have ladet sine personlige Ønsker om at komme hjem til Valgekredsene med Jærnbaneforetagender beherske af den Tilbageholdenhed, som gjorde, at man ikke lagde yderligere Beslag paa Arbejdskraften, hvad der ganske sikkert vil genere Landbruget i høj Grad.

Det tredje Moment for mig i den Sag er det, at disse Baneanlæg ere saa overordentlig lidt undersøgte, saa overordentlig lidt forberedte. Jeg skal ikke bruge stærke Ord, men skal sige, at Landstinget ved at vedtage disse i Virkeligheden uforberedte

Foretagender til Trods for, hvad den ærede Ordfører nys sagde, skaber et Præcedens, som vil drage haarde Konsekvenser efter sig, det nemlig, at man vil kunne møde op i enhver betrængt Situation med Krav om et Antal Jærnbaner, som Landstinget saa ikke vil være i Stand til at nægte. At disse Jærnbaneanlæg ere lidt undersøgte, anser jeg for ganske uomtvisteligt, og jeg skal i den Henseende blot fremføre det, at det staar klart for mig, at der er en hel Række andre Foretagender, som have været fremlagte paa Rigsdagens Bord med Opfordring om at blive gennemførte hurtigt paa Grund af deres paatrængende Nødvendighed. Jeg skal nævne to Foretagender af den Natur, nemlig Ombygningen af Værkstederne paa Kjøbenhavns Banegaard og Gennemførelsen af et Dobbeltspor i Fyn, Foretagender, som alle hidtil have været enige om, navnlig da det første, som alle have været ubetinget enige om var paatrængende nødvendige. Disse have slet ikke kunnet komme i Betragtning over for denne forcerede Fremdriven af undersøgte jyske Jærnbaneforslag. Jeg finder det i højeste Grad beklageligt, og der kunde ganske uomtvisteligt ogsaa have været andre, som burde være komne i Betragtning samtidig med, at man fremmede disse mange Jærnbaneforslag. Jeg tænker her navnlig paa Forbedringen af Danmarks direkte Forbindelse med England over Esbjerg. Alle ere jo enige om, at den er i høj Grad mangelfuld, at den ikke er os værdig, at den ikke er i en saadan Form og Tilstand, at den kan fremme en livlig Forbindelse med England, det Land, som vi i fortrinlig Grad søge hen til og burde sætte os i den størst mulige Forbindelse med; men alligevel have disse Tanker ikke kunnet komme op. Man har haft saa travlt med at fremme ganske specifikke indre jyske Jærnbaneanlæg med Tilsidesættelse af saadanne Krav, som jeg her fremhæver. Jeg finder dette i højeste Grad urigtigt, og jeg kunde pege paa et andet Foretagende af samme Art men af mindre Vigtighed, nemlig Forbindelsen mellem Nørrejylland og Sjælland, mellem Kjøbenhavn og Kalundborg—Refsnæs. Det er et Anlæg, som virkelig de fleste ere enige om er af langt større Vigtighed end det samlede Antal Jærnbaner, her er Tale om. Ikke destomindre har det slet ikke kunnet blive Genstand for Overvejelse, om det overhovedet kan komme med, og efter de Udtalelser, vi nys hørte af den ærede Ordfører for Flertallet i dette Ting, skal dette nu være en Afslutning paa Jærnbanean-